

Saaremaa Teataja

Nr 5 | aastakäik

Neljapäev, 1. märts 2018

Tasuta infoleht

Pensionärid saavad linnas tasuta sõita

Alates tänasest saavad linnaliinibussides tasuta sõita kõik valda elukoha registreerinud pensionärid, nii vanadus-, töövõimetuskui ka toitjakaotuspensionärid.

Tasuta sõidu õiguse saamiseks tuleb pöörduda vallavalitsusse Anne Raiga poole kas e-posti teel, helistades või personaalselt, teatades oma nime ja isikukoodi (anne.raik@saaremaaavald.ee; tel 4525018; Lossi 1, Kuressaare).

Ennetähtaegsed, soodustingimustel, toitjakaotus- ja töövõimetuspensionärid saavad tasuta sõidu õiguse pensionitunnistuse või töövõimekaardi esitamisel.

Töövõimetuspensionäridel kehtib antud soodustus ka töövõimekaardi esitamisel. Kellel on juba kehtiv sõiduõigus, ei pea seda uuesti taotlema.

Küsimuste puhul saab helistada transpordinõunik Karl Tiitsonile tel 452 5110.

Milliseid toetusi maksab vald?

Toimetulekutoetus on riigi rahaline abi puuduses inimestele. Toetuse arvestamise aluseks on üksi elava inimese või perekonna kõigi liikmete eelmise kuu netosissetulek, jooksva kuul tasumisele kuuluvad eluasemekulud ja toimetulekupiir. 2018. aastal on toimetulekupiir üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele 140 eurot kuus. Iga alaealise liikme toimetulekupiir on 168 eurot kuus. Perekonna teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir on 112 eurot kuus. Toimetulekutoetust saab taotleda terve kuu jooksul.

Sotsiaaltoetus on mõeldud toimetuleku tagamiseks. Sissetulekute arvestatakse maha kolme kuu eluasemekulud ja kui inimesel jääb kätte vähem kui 280 eurot perelekkide kohta (riiklikult kehtestatud kaheksakordne toimetulekupiir pereliikme kohta), saab ta sotsiaaltoetust. Toetuse maksimaalne piirmäär on aastas kaheksakordne toimetulekupiir (280 eurot) pereliikme kohta.

Erakorralist toetust makstakse eelkõige õnnetusjuhtumil korral raskesse majanduslikku seisust sattunud inimesele või perekonnale olukorra leevendamiseks.

Matusetoetust (250 eurot) on õigus taotleda rahvastikuregistri järgse Saaremaa valla elaniku surma korral surmatõendi alusel. Sünnitoetust (380 eurot) on õigus taotleda vallas alaliselt elaval lapsevanemal, kes on vähemalt kuus kuud enne lapse sündi rahvastikuregistrisse kantud valla elanikuna, ja lapse esmane elukoht on rahvastikuregistri andmetel vald.

Hooldaja toetust makstakse inimesele, kes on vallavalitsuse korraldusega määratud hooldajaks. Hooldaja määratakse üldjuhul siis, kui hooldust ei ole võimalik tagada muude sotsiaalteenustega (koduteenus, isiklik abistaja jms).

Hooldust vajava isiku pereliige või seasdujärgne ülalpidaja määratakse hooldajaks vaid juhul, kui ta ei saa hooldamise töttu töötada. Raske puudega isiku hooldamise korral on toetuse suurus 60 ja sügava puudega isiku puhul 80 eurot kuus.

Liina Kohu, sotsiaaltoetuste nõunik

Saaremaa Vallavolikogu ja Saaremaa Vallavalitsus tänavad Kuressaares toimunud EV100 ürituse läbiviimise eest:

- Tiiu Tammoja ja Kuressaare Kultuurivara
- kolonelleitnant Gunnar Havi ja Kaitseliidu Saaremaa malev
- Marek Koppel ja Kuressaare Linnamajandus

ja kõiki teisi, kes EV100 tähistamisele kaasa aitasid!

TÄNAVAD JA KÖNNITEED PUHTAKS: Kuressaare Linnamajandus hooldab kõiki linna laiemaid kõnniteid. Pildil rae-koja ees Avant 640 väikelaaduriga. MAREK KOPPEL

Talihooldus on kulgenud plaanitult

Ehkki talve selgroog peaks juba murtud olema, näib õige talv koos pakase ja lumega alles saabunud olevat. Kas vald on selleks valmis olnud, räägib valla majandus- ja haldusosakonna juhataja **Mikk Tuisk**.

Kuidas suures vallas talihooldustööd on kulgenud ja kas endistes valdades sõlmitud lumetõrjepingud kehtivad?

Lumelükkamine on valdavas osas läinud plaanipäraselt, ka vanad lepingud kehtivad edasi. Probleeme on olnud pigem erineva arusaamisega, kui palju peaks olema lund sadanud, et seda oleks vaja juba lükata. Normide järgi on lumekiht lükkamiseks veel õhuke, samas mõnede inimeste arvates on seda piisavalt palju. Eks see olegi tunnetuslik küsimus. Kindlasti ei ole lumelükkamine asi, mille pealt püüame kokku hoida.

Kui kiiresti peab teed lahti lükkama?

Kohalikel teedel kehtib valdavalt maanteemeti kehtestatud seisunditase 1, mille järgi on lume või lörtsi teelt eemaldamiseks aega 24 tundi või kuni lume paksus jõuab koheva lume puhul 10 sentimeetri, sulalume ja lörtsi korral 5 sentimeetri, kuid kindlasti ei oota keegi nende piiride kättejõudmise ni ei ajaliselt ega ka paksuse mõttes.

Linnatänavatel sõltub lumelükkamine sellest, kas tegemist on põhi-, jaotus- või kõrvaltänavaga. Reageerimisaeg olenevalt teest on kaks kuni 12 tundi. Ka siin ei oodata kellaaja saabumist, vaid hakatakse lund lükkama siis, kui on juba, mida lükata.

Ka väljaspool linna on osas endistes valdades lumetõrjepingutes fikseeritud karmimad nõuded kui tase 1, mis tähendab, et ei ole olnud probleeme näiteks kümne tunni jooksul teed puhtaks lükata.

Linnas on päevasel ajal väga raske toimetada, kuna liiklus on tihe, seepärast tehakse päeval hädapärased tööd, põhitöö ja n-ö viimistlus on öösel.

Kõnniteede hooldus peaks olema kinnistuomanike mure. Kuidas nad sellega hakkama saavad?

Kuressaare heakorraeskirja järgi on see küll kõnniteega piirneva kinnistu omaniku

kohustus, kuid alates 2017. aasta talvest võttis Kuressaare Linnamajandus suuremad kõnniteed, mis on 1,5 meetrit või laiemad, enda hoolde. Seda suuresti põhjusel, et linna elanikkond vananeb, paljudes majades elavad pensionärid, nooremad aga käivad päeval tööl ja keeruline on nõuda, et lumi oleks mõistlikuks ajaks koristatud.

Tegelikult hooldab juba ca 75% kõnniteedest Kuressaare Linnamajandus. Kinnistuomanike hooleks on valdavalt jäetud väiksema kasutusega kitsamad kõnniteed, kuhu masinatega ei mahu. Küll aga lükkab Kuressaare Linnamajandus käsitsi lahti neid kitsamaid kõnniteid, mis piirnevad valla kinnistuga.

Kelle poole peaks vallaelanik pöörduma, kui tal on mure, kas siis pole tee lahti lükatud või kui kevadel on vaja teed parandada?

Kindlasti võiks esmalt pöörduda teenuskeskuse juhataja poole, aga võib pöörduda ka vallas töötavate teespetsialistide poole. Kui info tuleb teenuskeskuse kaudu, tuleks teenuskeskusesse kindlasti jätta oma kontaktid, et hiljem, kui vaja, saaks vastava piirkonna teespetsialist probleemi täpsustada.

Kas vallas on juba mõeldud kevadise teede lagunemise peale ja sellele, millised tööd tuleb kindlasti ette võtta?

Esimeses järjekorras tuleb kevadine teede hõõveldamine ja siis aukude lappimine. Nende tööde pealt me kindlasti raha kokku ei hoi. Paraku kõikjale korraga ei jõua ja lisaks peab tee olema jõudnud piisavalt kivistada. Kui augud on ikka triiki vett täis, siis teed hõõveldada ei tohi, sellega teeme asja hoopis hullemaks. Kindlasti on kevadel mingi aeg, kus kruusateed on aukus ja porised, kuid see on nende teede puhul paratamatu, millega tuleb leppida. Kui kuskil piirkonnas on vaja, kehtestame ka massipiiranguid.

Lisaks tulevad muidugi mustkatete lõõg-
augud ja nende parandamised.

Teed ja masinad

Saaremaa vallas on kohalikke teid ja tänavaid **1550 km**, neist mustkattega **320 km** ja kruuskattega või pinnasteid kokku **1230 km**. Riigiteid on umbes **1000 km**.

Valla teehooldusmasinad: Kuressaare Linnamajandusel on kolm lumesahka, kaks sahaga traktorit ja kaks sahaga väikelaadurit, lisaks kaks tänavapuhastusmasinat; Leisi Kommunaalil on kolm traktorit ja kaks teehõõvliit; Lääne-Saare Haldusel on üks laadur-ekskavaator ja kolm teehõõvliit.

Usun, et sel aastal pindame teid proportsionaalselt rohkem kui järgmistel aastatel, sest peame saama teede lagunemisele piiri peale.

Millistes piirkondades on plaanis suuremaid töid ette võtta? Näiteks panna kruusatee mustkatte alla. Kas on plaanis rajada juurde ka kergliiklusteid ja/või kõnniteid?

Kõige suuremad tööd on linnas seoses keskväljaku renoveerimisega, aga juba on ka projekteerimises või projekteerimisse minemas mitmed kergliiklusteed linnast väljas. Kuna eelarve on alles kinnitamisel, ei tahaks konkreetseid lubadusi välja käia. Kindlasti ehitatakse valla teedele katteid, pinnatakse olemasolevaid kattega teid ja remonditakse ka kruusateid.

Sõidame vallateed läbi ja siis saab paika panna lõpliku pingerea, kus mida tehakse.

Ühinemislepingus on määratud, kui palju raha mingi piirkonna teedesse peab panustama.

Mis seal salata, pilt on kirju ja kahjuks ei tulnud ka endistest valdadest väga konkreetseid teehoiukavasid kaasa. Endistes valdades on teedesse väga erinevalt panustatud ja kahjuks aasta-kahega kindlasti ei jõua seni vaeslapse osas olnud teid järele aidata.

Merike Pitk

Karin Närep: valla arengus on oluline roll ettevõtlusel

Sel nädalal Saaremaa vallavalitsuse arendus- ja kommunikatsiooniosakonna juhatajana tööle asunud **Karin Närep** leiab, et töö Eesti suurimas vallas on just selline väljakutse, mille nimel pea 24 aasta järel kodusaares naasta.

“Olen Saaremaal sündinud ja kasvanud, siin on mu ema, vanaema ja teised sugulased ning ka Tallinnas elades olen end Saaremaa asjadega kursis hoidnud,” annab Karin Närep mõista, et Saaremaa on tema jaoks alati olulisel kohal olnud.

Pärast Saaremaa ühiskonnaasiumi lõpetamist jätkas ta õpinguid Tallinna pedagoogika-ülikoolis haldusjuhtimise erialal. Aastatel 2000–2001 töötas ta majandusministeeriumis avalike ja välissuhete osakonnas peaspetsialisti ja hiljem ka avalike suhete talituse juhatajana ning viimased 16 aastat rahandusministeeriumis: 2001–2004 riigieelarve osakonnas riigistruktuuride talituse juhatajana, 2004–2008 halduspoliitika osakonnas nõuniku ja hiljem riigihalduse talituse juhatajana, 2008–2009 riigihalduse osakonnas nõuniku kohusetäitjana ning 2009–2011 samas osakonnas nõunikuna ja alates 2011. aastast kuni siiani arendusosakonna juhatajana.

Kui pole tööd, pole ka inimesi

“Olen läbi aastate siin pakutavaid töökohti jälginud ja ilmselt on mingi kibele ikka olnud,” tunnistab Närep ja lisab, et niisugune muutus mõjutab kogu peret. Kuna peres kasvab sügisel 1. klassi minev laps, oli aeg selliseks otsuseks nüüd õige. “Loomulikult on töötamine Eesti suurima valla heaks põnev väljakutse. Kahju on, et Saaremaa on järjest tühjemaks jäänud, ja minus on missioonitunnet, et selle takistamiseks ka ise midagi ära teha,” ütleb ta. “Hiljuti oli meil ministeeriumis küsitlus, et kus soovitakse kas või teatud aeg nädalas töötada ja Kuressaare oli Tartu ja Pärnu järel kolmandal kohal,”

TAGASI SAAREMAAL: Karin Närepi juhitud osakond tegeleb arendusprojektide, tervisedenduse ja kommunikatsiooniga ning saarlasena on ta siinsete oludega hästi kursis.

märgib ta, viidates, et Saaremaal on nii töö- kui ka elukeskkonna kindlasti potentsiaali. Oma senisele tööle tagasi vaadates tõdeb Karin Närep, et tal on olnud hea võimalus algatada ja juhtida suuri ja huvitavaid projekte, kaasates ka teisi riigiasutusi. Näiteks oli ta seotud Eesti eesistumisega Euroopa Liidu Nõukogus. “Olen saanud palju tegeleda ka rahvusvahelise suhtlusega ja see pool peaks ka Saaremaa vallas hästi tugev olema.”

Saaremaad saab tema sõnul vaadelda mitme erineva nurga alt. “Üks on nn turistide Saaremaa, mis näeb hea välja ja kuhu on mõnus tulla, kuid peaksime mõtlema, kuidas Saaremaad paremini pildile tuua, sest ka teised Eesti kohad on tugevalt oma kujundit loomas,” räägib ta. “Teiselt poolt on oluline küsimus, millistena me paistame ettevõtjatele ja investoreitele, ja just sellele tahaksin oma töös tähelepanu pöörata. Selge on, et kui siin töökohti ei ole, siis ei ole ka inimesi,” ütleb ta kokkuvõtvalt.

“Ajal, mil inimesed ei ole enam oma töölaual küljes kinni, tuleb soodustada ka kaugtöövõimalusi ning sageli on just sellised töökohtad kõrge lisandväärtusega.”

Närepi sõnul tuleb ettevõtluse pool ka valla arengukava koostamise käigus kaardistada ja just sellest lähtuvalt, et mida on kohalikul omavalitsusel ja riigil omalt poolt võimalik teha – suure valla positsioon eestvedajana on nüüd oluliselt parem. “See on hästi positiivne aspekt, et meil on väga suur vald, ja mulle tundub, et ka keskvalitsus on meie ideedele avatud.”

Ees on suured ülesanded

Karin Närep toob esile, et Saaremaa senised omavalitsused on arendusprojektide puhul olnud väga edukad. “Kui vaatasin 2016. aasta statistikat, siis kõige rohkem euroraha inimese kohta oligi tulnud Saaremaale. Uus suur omavalitsus annab Saaremaale väga hea perspektiivi ning see, et

vallavalitsus on valmis uuteks projektideks ja algatusteks, on hästi suur pluss,” leiab Närep.

Otsene kasu arendus- ja kommunikatsiooniosakonna tööst jõuabki inimesteni tänu erinevatele projektidele. “Projektide elluviimisel on positiivne mõju ka ettevõtluse arengule ja sellega kaasnevad omakorda uued töökohad, paremad palgad, kõrgema lisandväärtusega tööd, samuti paranevad projektide toel avalikud teenused ja taristu jm. Meie osakonna töö ongi tuua arendusprojektide läbi Saaremaale täiendavat ressursi,” selgitab ta. Projektide amplituud on väga lai, ulatudes hajaasustuse programmist renoveeritud lasteade ja koolideni ning arvestades, et maavalitsust enam pole, tuleb projektide ja programmide puhul ka need ülesanded üle võtta.

“Terve see aasta on veel selline paikaloksumise aasta, aga juba on meil ka hästi suured ülesanded ja kohe algab Saaremaa valla arengukava koostamine. See ei ole lihtsalt ühe paberi tegemine, vaid paneb hästi selgelt paika suunad, kuhu me järgmise kümne aasta jooksul läheme, ja sellest oleneb, millised on rahastamisvõimalused,” toonitab ta.

Karin Närep tunneb heameelt, et saab uues ametis teha tööd, mis on inimestele lähemal. “Ministeerium on siiski selline natuke kauge ja abstraktne ning eesootavast tööst on ka käega katsutav kasu. Riik on õpetamise ja koolitamise läbi minusse väga palju panustanud ja nüüd saan neid teadmisi rakendada kohaliku omavalitsuse tasandil.” Oma töös ootab ta palju suhtlemist, mis võimaldab luua kõikvõimalikud koostöövõrgustikud.

Kristiina Maripuu

SAAREMAA KANDID

Mida saarlased loevad?

Aive Sepp,
Laimjala raamatukogu juhataja

Laimjala raamatukogul oli mullu 318 lugejat, mis on meie teeninduspiirkonna 702 elaniku kohta päris ilus arv. Loetakse tegelikult kõike, sest inimeste huvid ja harjumused on erinevad. Siiski on populaarsem eesti kirjandus: Katrin Pauts, Andrus Kivirähk, Heli Künnapas, Erik Tohvri, Oskar Luts, Albert Uustulnd, Lembit Uustulnd.

Lastele ja noortele on enim meeltnõnda Ilmar Tomusk, Andrus Kivirähk, Mika Keränen, Aino Pervik, Astrid Lindgren.

Väga populaarseks kujunes läinud aastal meie omakandi kirjamees Henno Käo. Eks siin mängis kindlasti kaasa tema 75. sünniaastapäeva tähistamine. Paljud lugejad avastasid uuesti tema mõnusad jutud.

Samuti on väga populaarsed elulood, praegu on n-õ kuum kaup Kalle Muuli “Retketiga tüdruk” ja Peeter Ernitsa “Viimane Rütteil”.

Meelsasti loetakse ka neid autoreid ja raamatuid, kelle või millega on lugejal isiklik kokkupuude, mis kirjeldavad elu Saaremaal minevikus ja praegu. Siinkohal saab ära märkida Toivo Vaigu “Suurvete aegu” ja Eet Tuule raamatud. Eet Tuule juured on Kingli külas ja tema juttudes kajastub tuleb vanemale lugejale tuttav ette, teatakse inimesi ja kohti, millest jutt.

Kui viis aastat tagasi oli väliskirjanduse osas populaarne ameerika ja inglise kirjandus, siis praegu on enimloetavad põhjamaade kriminullid ja vene uuev kirjandus. Kuid see ei tähenda, et ameerika ja inglise põnevusromaanidel ja armastusromaanidel lugejaid ei oleks, ikka on.

Nii nagu kogu maailm on pidevas muutumises, nii ka kirjandus. Kui varem oli nn naisteromaanide tegevusjoon “vaestes rikkaks”, siis nüüd on see muutunud “karjäärirideli alumiselt pulgalt ülemisele”. Kui varem oli krimikirjanduses ja põnevusromaanides tähtis mõrvar või spioon kätte saada, siis nüüd leiab selle kõige kõrval laialdast kajastamist ka politseiuurijate, spioonide ja kurjategijate eraelu.

Tiia Läht,
Valjala raamatukogu juhataja

Enim loetavate raamatute hulgas on ka Valjalas enamikus eesti kirjanduse teosed. Tipus on Katrin Pautsi “Politseiniku tütar” ja Erik Tohvri “Irdabilu”. Laenutuste esiridadesse ühtegi lasteraamatut paraku ei jõudnud.

Praegu on Valjala raamatukogus naislugejate ülekaal. Paljud teavad ilmunud raamatute edetabeleid ja küsivad konkreetseid teoseid. Osale lugejatele pakun valikut raamatute, mida eelnevad lugejad on kiitnud.

2017. aasta kõige populaarsemad autorid olid Susan Mallery (74 laenutust) ja Heli Künnapas (68), samuti Erik Tohvri (65), Ira Lember (54) ja Helju Pets (53), Adena Sepp (48) ja lastele kirjutav Ilmar Tomusk (52). Välisautoritest Sharon Sala (40) ja Sandra Brown (36).

Võrdluseks: 10 aasta taguses laenutuste edetabelis olid esikohtadel valdavalt lasteraamatud, nagu Disney “Tarkuseraamat”, Meg Caboti “Printsessi päevikud”, Astrid Lindgreni “Meisterdetektiiv Blomkvist” ja Eno Raua “Sipsik”. Alles üheksandal kohal leiame täiskasvanutele mõeldud Andrus Kiviräha “Mees, kes teadis ussisõnu”.

Laste laenutuste osakaal on vähenenud, sest ka laste arv on vähenenud. Oma kohustusliku kirjanduse loevad nad loomulikult läbi, kuid lihtsalt ajaviiteks, nagu aastaid tagasi, nad enam suurt ei loe. Sellest on kahju, sest kuidas veel fantaasiat ergutada kui mitte lugesed.

KODANIK KÜSIB: Tahan hakata ehitama. Mida pean teadma?

Algus eelmises Saaremaa Teatajas (15. veebruar 2018).

Kuidas taotleda elamule kasutusluba?

Vastavad ehitusspetsialistid **Aivo Kesküla ja Üllar Jõgi:** “Omanikul on kohustus pärast ehitise valmimist taotleda sellele kasutusluba. Ehitise kasutusloata kasutamise eest on kohalikul omavalitsusel õigus omaniku trahvida. Vaatamata sellele on kasutusloata kasutatavate elamute hulk üsna suur, kuna kasutusloa saamine võib tunduda keerulise ettevõtmisena.

Kasutusluba saab käsitleda kohaliku omavalitsuse kinnitusega, et ehitise ehitamine vastas ehitusloale ning ehitist on võimalik kasutada nõuete ja kasutusloas määratud kasutusotstarbe kohaselt.

Siiski ei vaja kõik ehitised ja igasugune ehitustegevus kasutusluba. Kasutusluba tuleb taotleda üksnes juhul, kui ehitusseadustik seda otseselt nõuab, ning kõik need juhtumid on kirjeldatud ehitusseadustiku lisas 2. Näiteks üle 60 m² ehitisealuse pin-

naga elamu või selle teenindamiseks vajaliku hoone puhul on kasutusluba vaja taotleda juhul, kui püstitatakse uus hoone või olemasolevat hoonet laiendatakse enam kui 33% võrra. Muudel juhtudel – ümberehitamisel, laiendamisel kuni 33%, kasutusotstarbe muutmisel – on vaja esitada kasutusteatis. Kui on toimunud hoone osa asendamine samaväärsega, ei ole vaja taotleda kasutusteatis ega kasutusluba.

Kasutusloa saamiseks peab omanik esitama kohalikele omavalitsusele ettenähtud vormis kasutusloa taotluse. Seejuures tuleb jälgida, millist tegevust kavandatakse: kas ehitise püstitamist, laiendamist või ümberehitamist või kasutusotstarbe muutmist. Kasutusloa taotlusele tuleb lisada ehitusseadustikus nõutud dokumendid. Kindlasti tuleb lisada ehitusprojekt ning ehitamist kajastavad dokumendid (ehitusdokumendid, sh teostusjoonised; ehituspäevik; kaetud tööde akt; töökoosolekute protokollid jms).

Kui ehitamise dokumendid puuduvad, on omanikul kohustus tõendada ehitise vastavust ehitusprojektile ja ohutusnõuetele. Seda saab teha ehitise auditiga.

Alates 1.04.2016 saab kasutusloa taotluse esitada ka elektrooniliselt läbi ehitisregistri.”

Kas vanade majade rekonstrueerimiseks või kõrvalhoonete ümberehitamiseks peab samuti luba taotlema? Näiteks kui vanast laudast tahetakse teha elamu.

Vastavad arhitektid **Inge-Ly Ansip ja Piret Miller:** “Kõrvalhoonete ümberehituse õiguse saab enamasti ehitusteatis taotlemisel. Kuna vanade ehitiste rekonstrueerimise asjaolud ja mahud on aga tihti väga erinevad, siis üheseid käitumisreegleid ei ole. Iga ehitise rekonstrueerimise taotlemisel kaalutakse ehitusloa ja projekti või ehitusteatisega vajadust sõltuvalt ehitise asukohast, arhitektuuri- ja miljööväärtusest või muudest asjaoludest. Esmalt

oleks mõistlik nõu pidada arhitekti või ehitusspetsialistiga.”

Kuidas saada ehitisregistrisse vanad hooned?

Vastab registripidaja **Kersti Nurk:** “Vanu hooned kannavad praegu registrisse ehitusspetsialistid Aivo Kesküla ja Üllar Jõgi. Ehitisregistri andmed peavad olema korras 2020. aasta 1. jaanuariks. Oma hoonete kohta saab päringu teha aadressil www.ehr.ee. Vanad ammu ehitatud hooned kannab omaniku esitatud teatisete ja moodsustajooniste alusel registrisse kohalik omavalitsus.

Kui omanik ei esita piisavaid tõendeid ehitamise aja kohta, eeldatakse, et ehitist on püstitatud pärast ehitusseaduse jõustumist, 1. jaanuar 2003. a. Pärast 2003. aastat ilma dokumentatsioonita rajatud ehitised tuleb seadustada tagantjärele.”

Pikemalt loe Saaremaa valla kodulehelt rubriigist “Ehitus ja planeerimine” (teenused ja toimingud alt).

11. MÄRTS 18:00 KUESSAARE KULTUURIKESKUSES

**PRANTSUSE
DŽÄSSIVIRTUOSID**
THE SPACE TRAVELLERS

DIDIER PETIT VOKAAL
TELUK

CLAUDIA SOLAL VOKAAL

PHILIPPE FOCH VOKAAL
LOOPTILID
KLAFFPILLID

PRETID 0€ / 0€ MÕEL
JA KUESSAARE KULTUURIKESKUSES

PILETILEVI

WWW.SAAREMAA.SPORDIKOOL.EE

**ORELI
RODU
KONTSERDID**

**4. KELL
MÄRTSIL 15.00**

KUESSAARE LAURENTIUSE KIRIKUS

**ITAALIA ORELIMUUSIKA
PÄRLID**

Orelil
EDUARDO NARBONA

Kavas
B. MARCELLO, B. GALUPPI,
G.B. PESCECETTI, G. FRESCOBALDI

Pääsmed hinnaga 3 €
Kuessaare kultuurikeskuse kassas,
PILETILEVI ja pool tundi enne algust kohapeal.

HELMEKUU PÄEVAKESKUSES

Neljapäeval, 1. märtsil kell 13 juhataja ümarlaud. Küsimustele vastab Kuessaare Hoolekande juhataja Ene Vahter.

Neljapäeval, 8. märtsil kl 13 naistepäevapidu koos Seniorklubiga. Tantsime, töötab baar.

Reedel, 9. märtsil kl 13.30 laulame koos Mariniga tuntud laule.

Teisipäeval, 13. märtsil kell 13 räägime veel kord dementsusest ja teeme dementsuse teste. Nõuandeid jagab dr Saima Tišler.

Kolmapäeval, 14. märtsil kell 14 lauluvõistlus "Eesti heliloojad ja nende muusika. Uno Naissoo 90", korraldab Elja Parbus.

Neljapäeval, 15. märtsil kell 14 nutikoolitus "Muna õpetab kana". Võta kaasa oma isiklik nutitelefoni ja/või tahvelarvuti.

Reedel, 16. märtsil kell 13 filmipäraselõuna.

Kolmapäeval, 21. märtsil kell 13 on külas Hillar Lipp, kes tutvustab oma äsjailmunud raamatut "Meri aitab elada". Kohapeal on võimalik raamatut ka osta.

Neljapäeval, 22. märtsil kell 13 tervislike toodete tootesitlus (koduhooldus, ihu- ja nahahooldus, toit ja tervis).

Reedel, 23. märtsil kell 13.30 laulame koos Mariniga tuntud laule.

Esmaspäeval, 26. märtsil kell 13 "Coop Pank – head lahendused rahaasjade korraldamiseks". Pangateenuseid tutvustab Lääne-Eesti piirkonnajuht Merit Trei.

Neljapäeval, 29. märtsil kell 13 SUURE NÄDALA kirikutund. Jumalasõna toob rahvale Tiina Ool.

Märtsis esitleb päevakeskuses oma kunstitöid hobikunstnik **Miralda Matt**.

07. märtsil kell 18.00-19.00

LIKUKES
Tervisekeskus

Liikudes tervemaks etapp
TUND UJULAS

Rüütli SPA-s

WWW.SAAREMAASPORTIKOOL.EE

KINOKAVA

Piletid müügil teatri kassas (E, T kl 16-18, K, N, R kl 11-14) ja Piletimaailma müügipunktides. www.klteater.ee

N, 1.03	kl 19	Sean Baker	"FLORIDA PROJEKT"	Draama	1 t 51 min
R, 2.03	kl 18	Paul Thomas Anderson	"NÄHTAMATU NIIT"	Romantiline draama	2 t 11 min
K, 7.03	kl 19	Martin McDonagh	"KOLM REKLAAMTAHLIT LINNA SERVAS"	Tragikomöödia	1 t 55 min
N, 8.03	kl 14	Guillermo del Toro	Väärivate kinoseanss: "VEE PUUDUTUS"	Fantaasiadraama	1 t 59 min
N, 8.03	kl 19	Guillermo del Toro	"VEE PUUDUTUS"	Fantaasiadraama	1 t 59 min
N, 15.03	kl 14	Paul Thomas Anderson	Väärivate kinoseanss: "NÄHTAMATU NIIT"	Romantiline draama	2 t 11 min
N, 15.03	kl 19	Paul Thomas Anderson	"NÄHTAMATU NIIT"	Romantiline draama	2 t 11 min

coop Saaremaa

SK
SAAREMAA KAUBAMAJA

1. – 8. MÄRTSIL Saaremaa Kaubamajas

NAISTEPÄEVAÜLLATUSED

Naiste pesu
Raamatud
Ehted
Käekellad

Parfüümid
Pildiraamid
Albumid
Kodutekstiil

-20%

1. korrusel lillepoe Õis ja MTÜ Kodukant näitusmüük
100 ORHIDEED

3. märtsil kell 12
Eesti Orhideekaitse Klubi harrastusbotaniku ja fotograafi **Arto Randel-Serveti** loeng
100 KODUMAIST ORHIDEEÕIT.
Aasta orhidee – kaunis kuldking

8. märtsil kell 14-18 PÕNEVAD MAITSEELAMUSED:

- Leena Mölder'i käsitöökommide müük
- Veinide degusteerimine ja müük (Märt Käesel Ensert OÜ-st)

SAAREMAA KAUBAMAJA Raekoja 1 Kuessaare E-R 10 - 19, L,P 10 - 16.

Kogemus aastast 1995

PINDI
KINNISVARA

Einar Tinarist
maakler, hindaja (tase 5) ja haldur
5699 4726
einar.tinarist@pindi.ee

Natalija Leiten
maakler, hindaja (tase 5)
522 4147
natali.leiten@pindi.ee

Kinnisvara vahendamine, hindamine, haldus ning kinnisvaraalane konsultatsioon www.pindi.ee